

ОКВИРНИ ПЛАН АКТИВНОСТИ АСНС 2026. ГОДИНА

Активности АСНС у 2026. години биће фокусиране на неколико приоритета од којих су најважнији: обезбеђивање правне сигурности и заштита права синдиката и наших чланова; јачање и ширење АСНС, пре свега, кроз оснивање нових синдиката и повећање броја чланова; даље успешно друштвено и медијско позиционирање АСНС кроз критички однос, иницијативе и конструктиван приступ решавању проблема са којима се сусреће друштво, синдикати, радници и грађани; јачање и ширење Фонда солидарности; кадровско јачање и оспособљавање синдикалних руководиоца и чланова кроз систем едукација Образовног центра АСНС; превенција здравља кроз додатно осигурање; промоција солидарности и припадности АСНС кроз синдикална дружења и спортска такмичења; комерцијалне и друге погодности и повластице за чланове АСНС.

АСНС ће наставити са указивањима, предлозима и промоцијом законодавних иницијатива за промену основних закона у области радног права и то: Закона о раду, Закона о штрајку, Закона о спречавању злостављања на раду, као и закона који директно утичу на положај наших чланова као што су Закон о платама у јавним службама, Закон о државним службеницима, Закон комуналној делатности, Закон о социјалној заштити и друго.

Посебан фокус биће на правном притиску на Уставни суд и промоцији уставних жалби које се тичу дискриминације права представника нашег синдиката у посебним колективним уговорима, као и јаван критички став према свим нивоима судстава, нарочито Врховног касационог суда чији обавезујући ставови на штету радника и грађана битно нарушавају правни систем и поверење у правду.

Поред захтева за промену радно правног оквира, потребно је и мора да се успостави проактиван однос у односу на актуелне политике и одлуке Владе и, посебно, надлежних министарстава, као и локалне самоуправе и послодаваца које утичу на радни, економски и социјални положај наших чланова, њихово здравље и заштиту на раду, као и достојанство рада и радника и то кроз свакодневно критичко вредновање, указивања, захтеве, предлоге, и то, уз коришћење свих синдикалних и грађанских метода, а посебно медија и друштвених мрежа.

Постојећа пракса где се очекује да централа АСНС, а пре свега председник АСНС, указује, критикује, предлаже и води борбу против свих лоших одлука, неправилности и незаконитости власти на свим нивоима, да покреће иницијативе, даје предлоге, промовише, полемиче и притиска Владу, министарства и министре како би се кандидовали и решавали секторски или појединачни проблеми, мора да се мења. Грански синдикати и градски и општински одбори АСНС морају да преузму одговорност, иницијативе и решавају проблеме почев од надлежних министарстава па до нивоа локалне самоуправе и послодаваца.

Овакав динамичан и проактиван однос према свим нивоима власти и одлучивања је неопходан јер остварење наших потреба, планова и амбиција умногоме зависи од друштвеног и економског окружења, правног оквира и политика које буде спроводила Влада и одлука и створеног амбијента на нивоу локалних самоуправа.

Правни оквир у коме ћемо деловати у 2026. години остаје крајње неповољан. Закон о раду, Закон о штрајку, Закон о спречавању злостављања на раду и други пратећи закони и уредбе, и поред свих указивања и иницијатива за њихову промену, и даље ће, као део пројектоване и пожељне политике, стварати прекарни правни амбијент запослене, као и за рад синдиката и радни, правни, економски и социјални положај радника.

Политички, економски и радни амбијент и изазови, посебно непредвидивост и неизвесност који нас очекују у 2026. години захтевају, пре свега, заједништво и солидарност у нашем раду, али и много већу посвећеност и одговорност како би ојачали нашу синдикалну позицију и заштитили интересе наших чланова.

Успешност рада АСНС, гранских синдиката и синдиката у предузећима и установама суштински ће одредити наша решеност да се посвећено ангажујемо на остварењу договорених заједничких циљева и интереса и спремности да се за интересе АСНС боримо са истом енергијом као што заступамо своје матичне синдикате, права и интересе. Једино координираним заједничким радом, кроз остварење договорених заједничких интереса и циљева, можемо да обезбедимо услове за успешан рад на свим нивоима, јачање синдиката, још већи друштвени утицај и оптималну заштиту права и интереса наших чланова.

ПЛАНИРАНЕ ПРИОРИТЕТНЕ АКТИВНОСТИ

Припрема и одржавање VIII. Конгреса АСНС

Најважнија активност у 2026. години је припрема и одржавање VIII. Конгреса АСНС.

На конгресу ће бити сумиран предходни четворогодишњи рад (2022.-2026.година) АСНС, дефинисане стратегије и правци даљег развоја и рада АСНС и изабрани нови Главни одбор и други органи АСНС.

Конгрес ће бити одржан средином 2026. године.

Обележавање тридесет година рада АСНС

АСНС је основан 1996. године и 2026. година је јубиларна тридесета година рада, перманентне борбе, афирмације и друштвеног позиционирања АСНС.

Овај значајан јубилеј биће обележен и прослављен средином 2026. године.

Формирање нових синдиката

Повећање броја чланова и финасијско јачање АСНС остаје базични приоритет и у 2026. години. Резултати у 2025. години су били задовољавајући, основано је 13 нових синдиката. И поред декларативно преузетих обавеза, у пракси је оснивање нових синдиката био резултат, пре свега, медијске презентације и личне иницијативе председника АСНС и малобројних, посвећених појединаца.

Потребно је да ширењу синдикалне мреже АСНС приступимо на промишљен начин, да промоција АСНС и оснивање нових синдиката буде задатак сваког члана АСНС, а изричита обавеза за све нивое синдикалног руководства од синдиката у предузећима и установама,

општинских и градских одбора и посебно, руководства гранских синдиката и форума АСНС.

Постоји, и поред свих објективних ограничења, велики некоришћени потенцијал, посебно у реалном сектору, нарочито у индустрији, грађевинарству, у образовању и јавним службама. Оснивању нових синдиката морамо да приступимо систематично, организовано и одговорно. Неопходно је да се активирају, пре свега, грански синдикати и њихови органи, као и општински и градски одбори АСНС, а затим на основу, елементарних процена могућности, и синдикати и органи синдиката у предузећима и установама.

У промоцији и привлачењу нових чланова суштинско је да укажемо запосленима да је синдикат потребнији него икада, да је то једина организација које може да заштити појединца и да обезбеди елементарно поштовање права и достојанства радника.

Посебну, неискоришћену, могућност за синдикално организовање пружају радници који раде преко агенција, као и страни радници који имају статус запослених, без обзира да ли раде за стране или домаће компаније. Учинићемо покушај да и у овој области, као и многим другим, будемо пионири.

Иницијативе

Обнављање иницијативе за Преиспитивање репрезентативности СССС и УГС Независност

АСНС је 26. септембра 2023. године поднео захтев Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања - Одбору за доказивање репрезентативности синдиката и удружења послодаваца захтев за преиспитивање репрезентативности Савеза самосталних синдиката Србије и УГС Независност. Уз Захтев, достављени су јасни и неспорни докази који указују да ова два синдиката немају потребан број чланова да би били репрезентативни за територију Србије.

И поред тога што смо захтевали да Одбор спроведе непристрасан, јаван и на закону заснован поступак уз надзор и посебну одговорност Министарства и Министра, уз наше учешће у целокупном поступку преиспитивања репрезентативности, полазећи од досадашњег поступања Министарства, коме је политички интерес био изнад закона, бескомпромисно ћемо истрајати на захтеву да се, овога пута, спроведе јаван, непристрасан и на закону заснован поступак доказивања репрезентативности СССС и УГС Независност.

Посебно је важно да , у овом случају, поступак доказивања репрезентативности буде јаван и доступан јавној провери.

Очекује нас, озбиљна правна борба у којој морамо да користимо сва правна, синдикална и грађанска средства како би обезбедили спровођење поступка и преиспитивање репрезентативности засновано на закону, а не на међусобним „диловима“ СССС и УГС Независност и политичкој арбитражи Власти.

У томе велики значај имају синдикати у предузећима и установама који треба да доставе податке о броју чланова СССС и УГС Независност.

Иницијативе Уставном суду РС

Дана 24. фебруара 2025. године поднета је Уставном суду РС Иницијатива за оцену уставности и законитости одредби Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, а које се односе на утврђивање посебних права (привилегија) приликом исплате јубиларних накнада и отпремнина за чланове синдиката потписника тог колективног уговора у односу на друге запослене.

Уставни суд није се изјаснио нити огласио ни после истека девет месеци од дана подношења Иницијативе па ће АСНС поднети ургенцију Уставном суду и Тужбу Управном суду, због ћутања администрације.

Измене радног законодавства

АСНС ће Влади поново доставити иницијативе за измене Закона о раду, Закона о штрајку, Закона о спречавању злостављања на раду, Закона о инспекцијском надзору и бројних подзаконских акта са конкретним предлогом измена и допуна који ће обухватити све аспекте прописа који су, у досадашњој пракси, највише угрожавали интересе запослених.

Смањење пореза и доприноса

АСНС ће предложити измене Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање.

Став АСНС је да Закона о порезу на доходак грађана мора да се заснива на принципу прогресивног опорезивања тако што би се знатно увећао порез за зараде изнад просечне и смањити порез на медијалне и ниже зараде.

Такође, у Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање предложићемо умањење основица и висине стопа на које запослени плаћају доприносе.

Зараде

Стални и основни циљ је борба за веће зараде и плате наших чланова.

У 2026. години приоритет је да се изборимо да се запосленима исплаћује гарантована минимална цена рада по радном часу, повећају основице у јавним службама, реши проблем исплате топлог оброка и регреса у јавном сектору, разреши нормативни хаос у области плата у јавном сектору због очигледне немоћи државе да се, кроз систем платних разреда, уведе ред, и закључе нови колективни уговори.

Упозорићемо Владу и надлежна миистарства и иницирати решење озбиљног проблема који узрокује статистички висока просечна зарада на будуће пезије, проблем који се прећуткује без обзира на озбиљне и далекосежне последице које по запослене. Однос просечне зараде према зарадама које се запосленима реално исплаћују је основа за утврђивање личног

коефицијента који пресудно утиче на висину пензије. Исфорсирана, статистички висока просечна зарада у односу на реалне зараде запослених значајно смањује лични коефицијент и тако трајно и непоправљиво смањује износ припадајуће пензије што запослени, на жалост, утврде так кад приме прву пензију. Предложићемо да се лични коефицијент запослениог рачуна у односу на медијалну уместо на просечну зараду и на тај начин омогућити да се уместо статистичких успостави праведан начин обарачуна пензија заснован на реалним и објективним параметрима и величинама.

У нашим активностима морамо да се фокусирамо на сваку реалну могућност за увећање зарада и плата и у том циљу, поред правних, морамо да користимо и све могућности синдикалне борбе, укључујући и штрајк.

Фонд солидарности

Фонд солидарности постао је истински институт синдикалне солидарности и гарант за решавање елементарних социјалних проблема наших чланова.

Да би се обезбедила додатна средства за алиментирање свих захтева неопходно је да се и даље повећава број чланова Фонда. Потребно је да се органи синдиката додатно ангажују на промоцији и објашњавању начина рада Фонда, као и могућностима и погодностима које имају чланови Фонда.

Обележавање јубилеја-тридесет година рада АСНС

АСНС може да буде поносан на своју традицију. Обележававање великог јубилеја, тридесет година рада АСНС, прилика је и обавеза да изразимо захвалност нашим члановима, посебно онима који више нису међу нама, као и да нове чланове упознамо, а старе подсетимо, на сва одрицања, жртве, али, пре свега, на светле тренутке и успехе који су профилисали АСНС као независни, бескомпромисни и по друштвеном утицају један од најбитнијих синдиката. Обележавање и прослава јубилеја АСНС треба да нас инспирише и подстакне на додатну кохезију, солидарност, као и да удахне нову енергију и покаже истинску снагу велике породице АСНС.

Обележавање 1. Маја

АСНС и, ове године има одговорност и потребу, да манифестационо обележи Међународни празник рада, 1. мај. Потребно је да у договору са синдикатима и нашим члановима на време почне промоција и организоване припреме, да нашим члановима објаснимо да је манифестовање 1. маја, пре свега, промоција слоге и снаге радника и спремности да се боре за своја права синдиката, да се утврди потенцијални број учесника, потребна средства, техничке потребе и заједнички планирају и координирају активности са Централом АСНС.

Учешће у политичком животу

Живимо време велике друштвене кризе и подела у друштву. АСНС се суочава са озбиљним изазовима и друштвеном одговорношћу коју има, пре свега према својим члановима, али и за будућност ове Земље. Година 2026., као изборна, донеће додатне изазове што ће усложити, ионако, деликатну позицију АСНС. АСНС је синдикат чији су чланови различите националности, конфесије, политичких и личних уверења, али су увек интереси АСНС били кохезиони фактор у доношењу и спровођењу одлука и подршка за ефикасан рад и деловање АСНС. Озбиљност друштвеног тренутка и друштвена позиција и одговорност коју АСНС има захтевају добро вредноване и промишљене одлуке органа АСНС за чије доношење и спровођење морају да преузму пуну одговорност, а у којима, увек, интерес АСНС и наших чланова мора да има приоритет.

Власт, већ годинама, плански и срачунато врши деполитизацију синдиката. То је посебно изражено у последње време где се покушава да се синдикати маргинализују и изолују из политике, осим у случају када „репрезентативни синдикати“ служе да, као декор, некритички и поданички подрже одређене политике или одлуке власти.

Синдикат, није и не сме да буде аполитичан, поготово када се ни једна политичка опција не обраћа и не бави радницима и њиховим проблемима. Синдикат мора да политички артикулише и заштити интересе, пре свега својих чланова, али и да заузме јасан став о свим друштвеним питањима у интересу грађана Србије.

АСНС ће се и даље залагати и промовисати неопходност радничке столице у парламенту, као и промену изборног система са већинског на пропорционални у коме би грађани, првенствено, бирали појединачне личности које би за своје политичко деловање одговарали само својим бирачима, а не партијама и партијским бирократијама.

Медијско представљање АСНС

Представљање и присуство у медијима је изузетно значајно за рад и промоцију АСНС. Медији пружају могућност да јавно излажемо и промовишемо наше ставове и предлоге, да указујемо на бројне проблеме са којим се сусрећу радници и синдикати, да афирмишемо наш рад и АСНС.

У 2026. години морамо да задржимо доминантну медијску позицију, пре свега, на најгледанијим телевизијама. Морамо да наставимо са актуелним, критичким и конструктивним приступом темама и проблемима јер медијску пажњу нисмо добили политичком протекцијом већ, пре свега, искреним, поштеним и некалкулантским вредновањем и презентацијом радничких и друштвених проблемана и конструктивним приступом њиховом решавању.

Највећи допринос медијском рејтингу даје председник АСНС са којом се, у јавности, идентификује АСНС. За унапређење медијске промоције АСНС потребно је да се у јавности појављују и други чланови АСНС, посебно из гранских синдиката, да указују, кандидују и презентују многобројне проблеме и предлажу решења, као и синдикални

представници из предузећа и установа како би конкретно и аргументовано указивали на велике проблеме са којима се запослени и синдикати свакодневно суочавају.

Посебно је важно да се повећа заступљеност на локалним телевизијама током целе године, а не само у случајевима посете председника АСНС. Томе ће у највећој мери допринети отворено изношење проблема и тема везних за локалну средину, и конкретних проблема и појава везаних за предузећа и установе, а који се тичу и чије решавање очекују радници и гарђани.

У 2026. години акценат мора да буде на промоцији и ширењу утицаја АСНС на друштвеним мрежама. Сајт АСНС мора да се дневно ажурира и садражјно учини атрактивним и занимљивим. Посебно, мора да се додатно унапреде, развију и ажурирају профили АСНС на Facebook-у, twitter-у, viber-у и другим актуелним друштвеним мрежама.

Синдикална школа

И поред значајних организационих проблема и повећаних трошкова због немогућности да више користимо салу у седишту АСНС, едукација чланова и функционера АСНС остаје приоритет и основа кадровског потенцијала АСНС.

У оквиру Синдикалног образовног центара АСНС палнирана је обука полазника кроз три степена едукације: основни у коме се стичу општа знања о синдикату, основе радно правног законодавства, колективног преговарања и комуникације; напредни у коме се стичу знања из стратегија и тактика преговарања, примене и праксе радно правне заште запослених, упознаје с конвенцијама о правима радника и синдиката и др. и трећи степен у коме се врши обука из техника комуникације и припрема за медијске наступе.

Стручна служба

Приоритет у раду Стручне службе биће помоћ у раду синдикатима и органима синдиката у предузећима и установама, максимална радно правна заштита наших чланова, ажурност у активностима Фонда солидарности, унапређење техничке подршке раду АСНС и синдиката и максимална одговорност и ажурност у обављању послова.

Број:

У Београду, 11. децембар 2025. године

Ранка Савић

председница АСНС